

НАСЕЛЕНИЕ И ДЕМОГРАФСКИ ПРОЦЕСИ ПРЕЗ 2016 ГОДИНА В ОБЛАСТ ДОБРИЧ (ОКОНЧАТЕЛНИ ДАННИ)

Брой и структури на населението

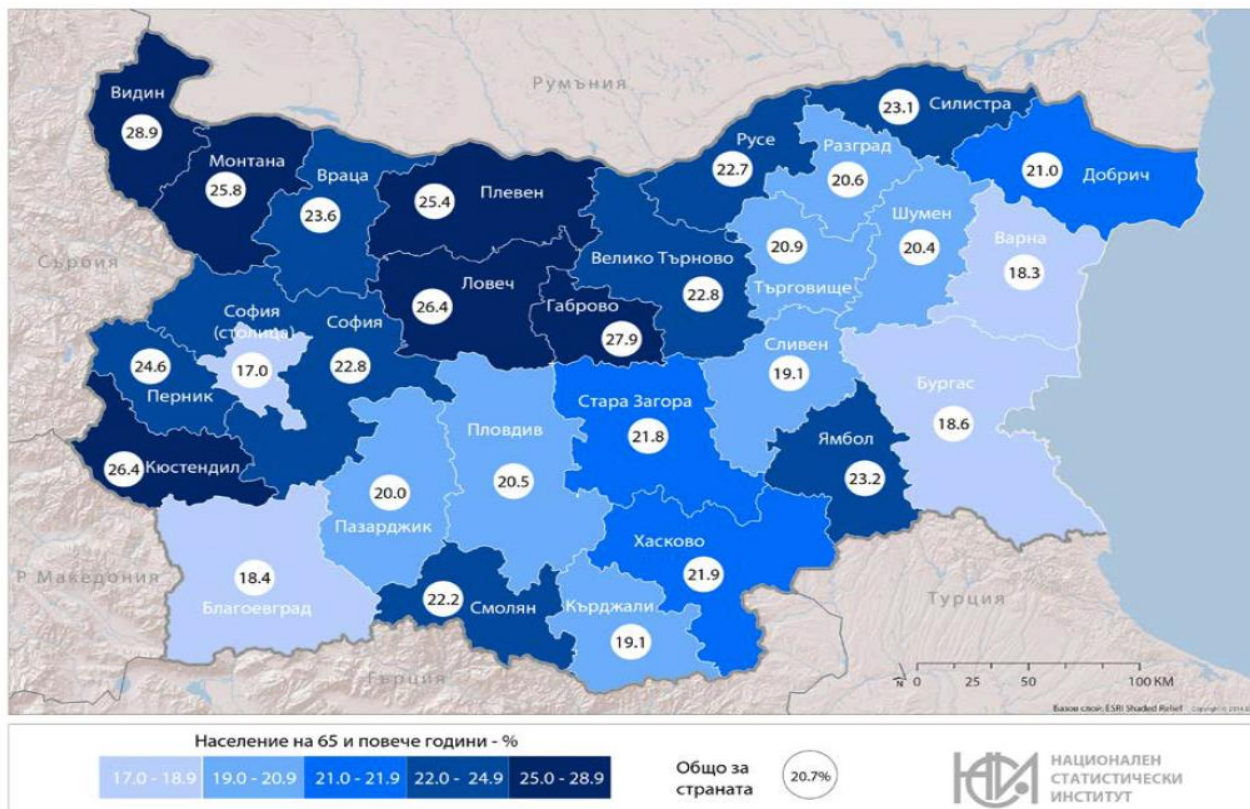
Към 31 декември 2016 г. населението на област Добрич е 178 438 души, което представлява 2.5% от населението на България (7 101 859 души) и нарежда областта на 14-о място по брой на населението непосредствено след област Сливен (189 788 души) и преди област Шумен (174 476 души). В сравнение с 2015 г. населението на областта намалява с 2 163 души, или с 1.2%.

Мъжете са 87 054 (48.8%), а жените – 91 384 (51.2%), или на 1 000 мъже се падат 1 050 жени, при 1 059 жени за страната. Броят на мъжете преобладава във възрастите до 53 г.включително. С нарастването на възрастта се увеличават броят и относителният дял на жените от общото население на областта.

Продължава процесът на застаряване на населението. В края на 2016 г. лицата на 65 и повече навършени години са 37 460, или 21.0% от населението на областта. В сравнение с 2015 г. дялът на населението в тази възрастова група нараства с 0.5 процентни пункта.

Процесът на застаряване е по-силно изразен сред жените отколкото сред мъжете. Относителният дял на жените на възраст над 65 години е 24.2%, а на мъжете - 17.7%. Тази разлика се дължи на по-високата смъртност сред мъжете и като следствие от нея по-ниската средна продължителност на живота при тях.

Фиг.1. Относителен дял на населението на 65 и повече навършени години към 31.12.2016 г. по области

Към 31.12.2016 г. децата до 15 години са 25 121, или 14.1% от общия брой на населението на област Добрич, като спрямо 2015 г. този дял се увеличава с 0.1 процентни пункта.

Делът на най-младото население в България е 14.1%, а в ЕС-28 е 15.6%.

Застаряването на населението води до повишаване на неговата средна възраст, която от 41.7 години през 2010 г. нараства на 42.7 години през 2011 г. и достига 43.8 години в края на 2016 година. Средната възраст в България за 2016 г. е 43.5 години.

Процесът на остаряване се проявява както в селата, така и в градовете, като в градовете средната възраст на населението е 43.6 години, а в селата - 44.2 години.

Тенденцията на застаряване на населението води до промени и в неговата основна възрастова структура - под, във и над трудоспособна възраст. Влияние върху съвкупностите на населението във и над трудоспособна възраст оказват както застаряването на населението, така и законодателните промени¹ при определянето на възрастовите граници при пенсиониране. За 2016 г. тези граници за населението в трудоспособна възраст са до навършването на 60 години и 10 месеца за жените и 63 години и 10 месеца за мъжете.

Населението в трудоспособна възраст към 31.12.2016 г. в област Добрич е 106 987 души, или 60.0% от населението на областта, като мъжете са 56 586, а жените - 50 401. Броят на трудоспособното население намалява с 1 783 души, или с 1.6% през 2016 г. спрямо предходната година. Към края на 2016 г. над трудоспособна възраст са 44 654 души, или 25.0%, а под трудоспособна възраст – 26 797 души, или 15.0% от населението на областта.

Териториално разпределение на населението

Към 31.12.2016 г. в градовете живеят 123 051 души, или 69.0%, а в селата – 55 387 души, или 31.0% от населението на областта.

Към края на 2016 г. населените места в област Добрич са 215, от които 6 са градове и 209 - села. Разпределението на населението по населени места в края на годината е резултат от неговото естествено и механично движение. През 2016 г. в област Добрич няма обезлюдени населени места.

В 14, или в 6.5% от населените места живеят от 1 до 10 души включително.

Най-големият град в областта е гр. Добрич с население 85 402 души, който е девети по големина в страната след гр. Сливен (87 322 души) и преди гр. Шумен (76 967 души). В гр. Добрич живеят 47.9% от населението на областта.

Най-малко по брой на населението в област Добрич е с. Брястово (община Балчик) с един жител, а най-голямото село в областта е с. Оброчище (община Балчик) - 2 121 души.

29 са селата, чието население се увеличава през 2016 спрямо 2015 г., като нарастването е най -голямо в с. Ново Ботево (община Добричка) - с 16.0%. При 24 населени места броят населението се запазва.

Основните фактори, които влияят върху измененията в броя и структурите на населението, са демографските процеси - раждаемост, смъртност и миграция.

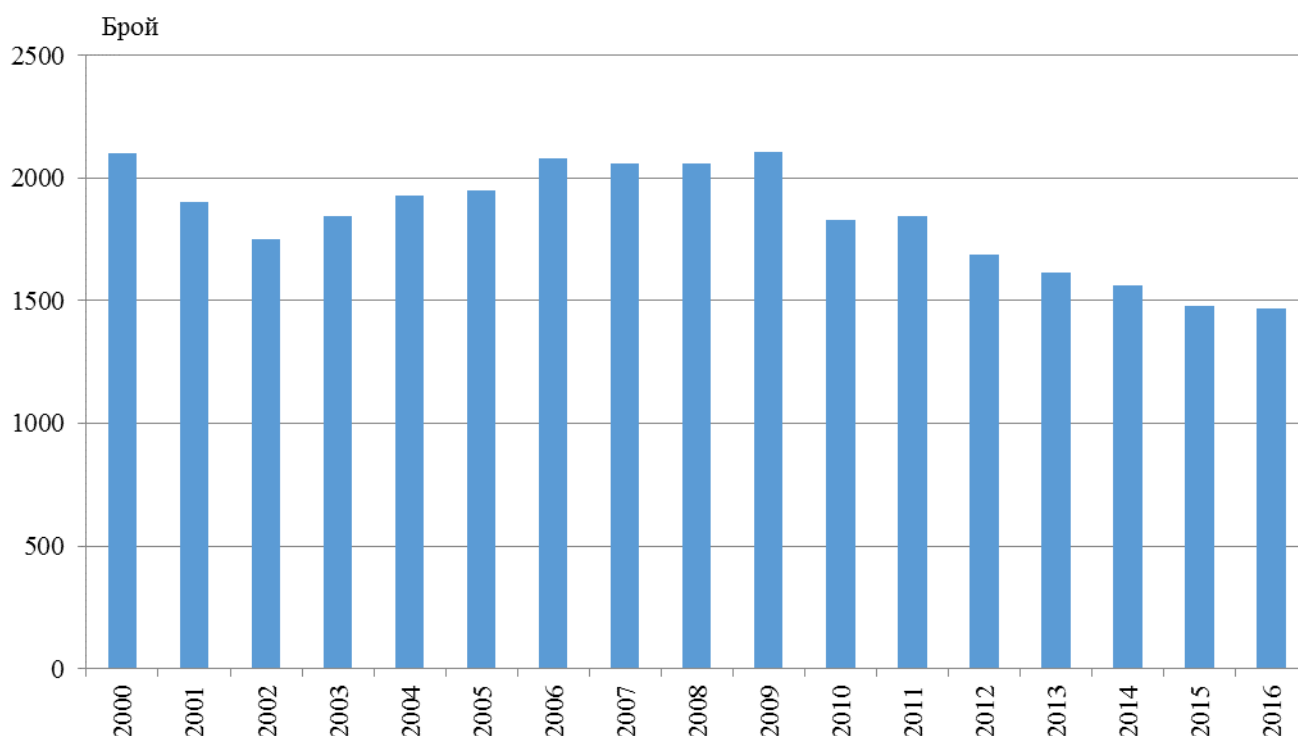
¹ Възрастовите граници за разпределение на населението по категориите под, във и над трудоспособна възраст са определени съгласно Наредбата за пенсиите и осигурителния стаж, приета с Постановление № 30 на МС (ДВ, бр. 21/17.03.2000 г.).

Раждаемост

През 2015 г. в област Добрич са регистрирани 1 477 родени деца, като от тях 1 466 (99.3%) са живородени. В сравнение с предходната година броят на живородените намалява с 12 деца, или с 0.8%.

Фиг.2. Живородени в област Добрич през периода 2000 - 2016 година

Коефициентът на обща раждаемост² в област Добрич през 2016 г. е 8.2‰, а през предходните 2014 и 2015 г. той е бил съответно 8.5 и 8.1‰. Този показател за страната е 9.1‰,

Броят на живородените момчета (758) е с 50 по-голям от този на живородените момичета (708), или на 1 000 живородени момчета се падат 934 момичета.

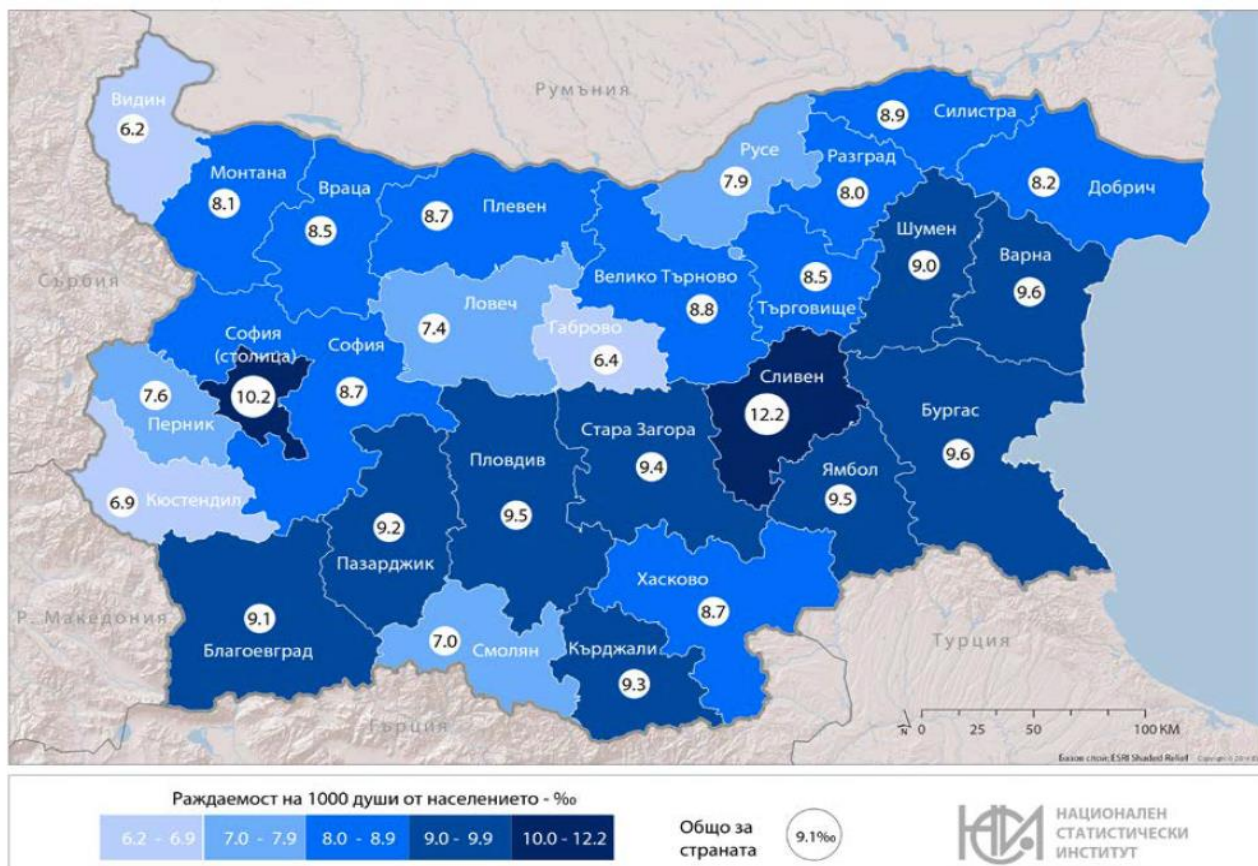
В градовете и селата живородени са съответно 983 и 483 деца. Коефициентът на раждаемост в градовете е 8.0‰, а в селата - 8.6‰.

В регионален аспект най-висока е раждаемостта в областите Сливен - 12.2‰, София (столица) - 10.2‰, Варна и Бургас - по 9.6‰. В осемнадесет области раждаемостта е по-ниска от средната за страната, като най-ниски стойности се наблюдават в областите Габрово (6.4‰) и Видин (6.2‰). Област Добрич по този показател се нарежда на деветнадесето място. Коефициентът на раждаемост общо за ЕС-28 през 2015 г. е 10.0‰ по данни на Евростат .

² Брой живородени деца на 1 000 души от средногодишния брой на населението през годината.

Фиг. 3. Коэффициент на раждаемост по области през 2016 година

Тоталният коефициент на плодовитост³ е един от основните показатели, характеризирани плодовитостта на жените. През 2016 г. средният брой живородени деца от една жена в област Добрич е 1.53. За сравнение, през 2001 г. той е бил 1.30 деца, а през 2014 г. - 1.55 деца. За страната този показател е 1.54 деца през 2016 година.

Средната възраст на жените при раждане на първо дете се намалява от 25.7 години през 2015 г. на 25.6 години през 2016 година.

През 2016 г. броят на живородените извънбрачни деца е 884, а делът им е 60.3% от всички живородени. Относителният дял на извънбрачните раждания в селата (71.0%) е по-висок отколкото в градовете (55.0%). За повечето извънбрачни раждания има данни за бащата, което означава, че тези деца най-вероятно се отглеждат в семейна среда от родители, живеещи в съжителство без брак.

В регионален аспект най-висок е относителният дял на извънбрачните раждания в областите Видин (75.5%) и Враца (75.0%). Този дял е над 50.0% във всички области на страната с изключение на Разград (48.1%), Благоевград (43.9%) и Кърджали (38.4%).

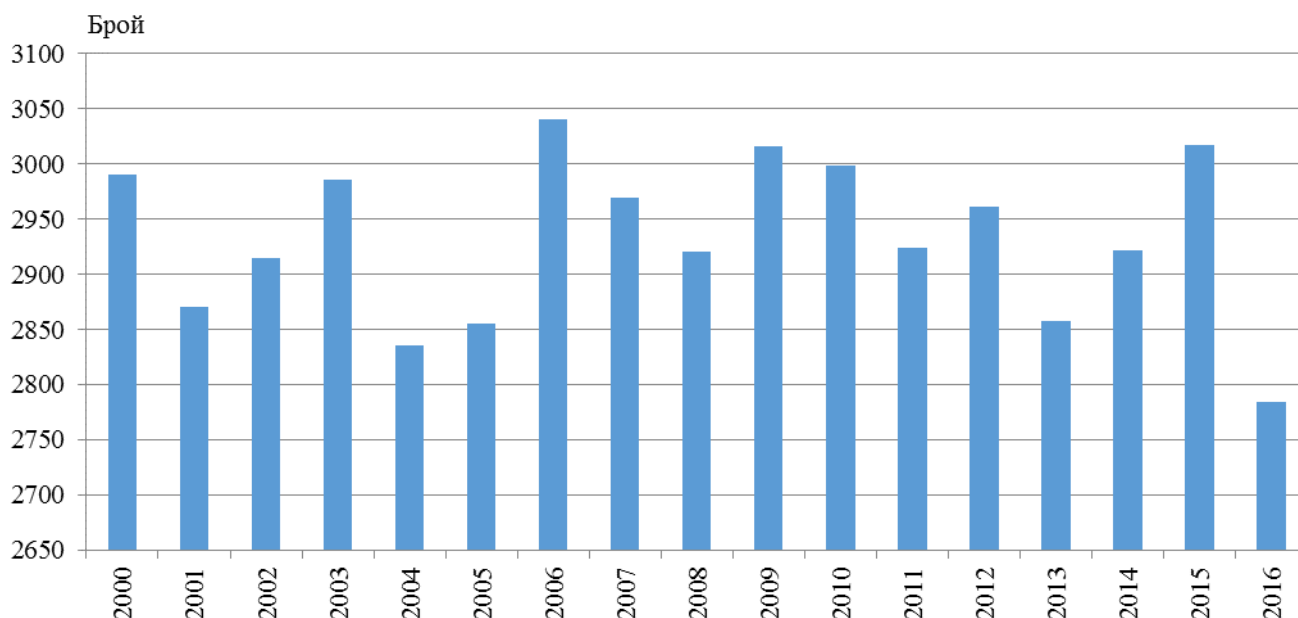
³ Среден брой живородени деца, които би родила една жена през целия си фертилен период съобразно повъзровата плодовитост през отчетната година.

Смъртност

Броят на умрелите през 2016 г. в област Добрич е 2 784 души, а коефициентът на обща смъртност⁴ - 15.5‰, при 15.1‰ за страната. Спрямо предходната година броят на умрелите се намалява с 233 случая, или със 7.7%. Нивото на общата смъртност продължава да е твърде високо.

Фиг. 4. Умрели в област Добрич през периода 2000 - 2016 година

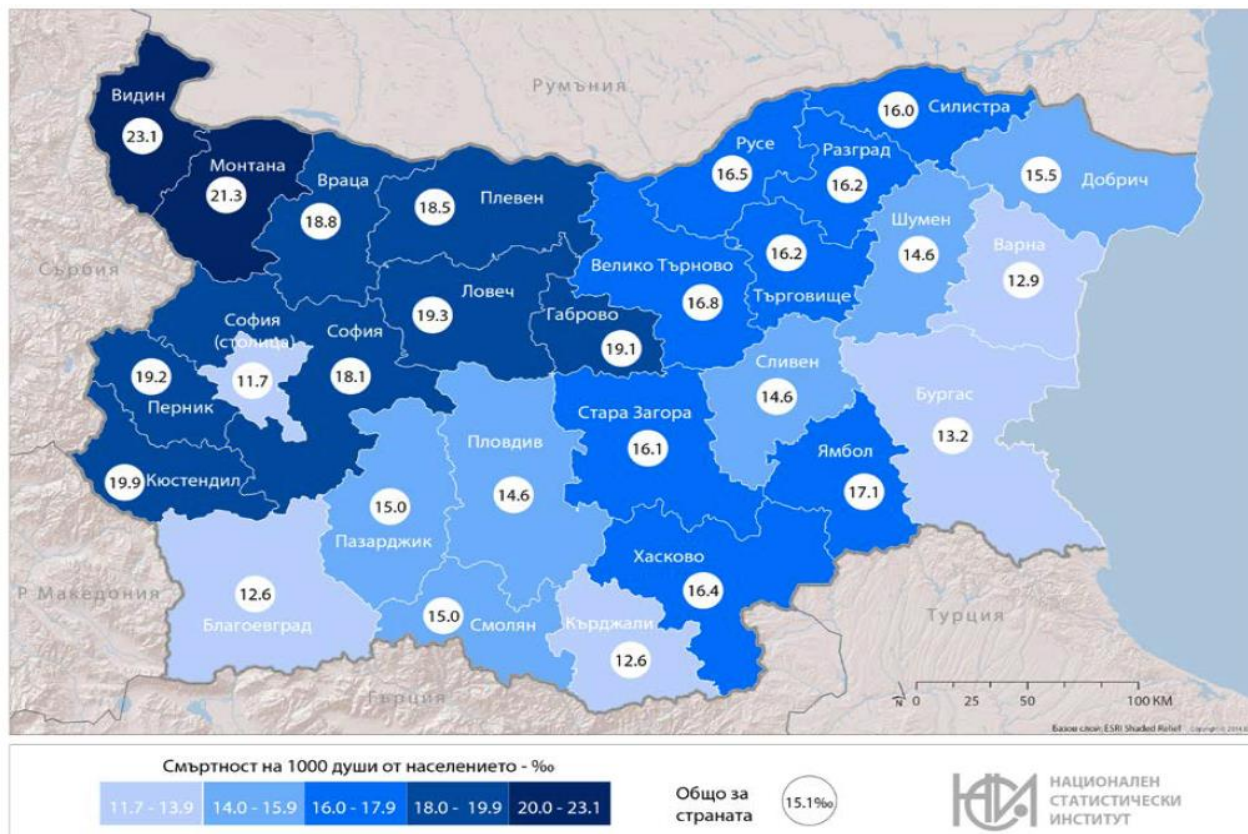
Смъртността сред мъжете (17.4‰) продължава да бъде по-висока в сравнение със смъртността сред жените (13.7‰). През 2016 г. на 1 000 жени умират 1 213 мъже, при 1 091 мъже за страната. Продължават и силно изразените различия в смъртността сред градското и селското население. Коефициентът на смъртност е по-висок в селата (21.2‰) отколкото в градовете (12.9‰).

С най-висока смъртност в страната са областите Видин - 23.1‰, и Монтана - 21.3‰. В десет области смъртността е по-ниска от общата за страната, като най-ниска е в София (столица) - 11.7‰. Област Добрич е на 18-о място с 15.5‰. Общо за ЕС-28 коефициентът на смъртност през 2015 г. е 10.2‰.

⁴ Брой умрели лица на 1 000 души от средногодишния брой на населението.

Фиг. 5. Коефициент на смъртност по области през 2016 година

През 2016 г. в област Добрич са починали 6 деца на възраст до една година, а коефициентът на детска смъртност⁵ е 4.1‰. Продължава трайното намаление на нивото на детска смъртност от 1997 г. досега. През 2001 г. той е 21.5‰, през 2005 г. - 15.4‰, а през 2015 г. - 5.4‰.

В регионален аспект през 2016 г. в общо тринадесет области коефициентът на детска смъртност е по-нисък от средния за страната, като най-нисък е в областите Разград - 2.1‰, и София (столица) - 2.5‰. Най-висока стойност на коефициента на детска смъртност е регистрирана в областите Ямбол (12.9‰) и Кюстендил (12.8‰). Област Добрич е на 26-о място с 4.1‰.

Различните равнища на смъртност сред мъжете и жените, както и сред населението в градовете и селата, определят и разликата в очакваната средна продължителност на предстоящия живот на различните групи население.

Средната продължителност на предстоящия живот общо за населението на област Добрич, изчислена за периода 2013 - 2015 г., е 73.29 години и спрямо предходния период тя се увеличава с 0.57 години. Средната продължителност на живота при мъжете е 69.59 години, докато при жените е със 7.67 години по-висока - 77.26 години. Средната продължителност на предстоящия живот⁶ общо за населението на страната, изчислена за периода 2014 - 2016 г., е 74.7 години и спрямо предходния период се увеличава с 0.2 години.

⁵ Брой умрели деца на възраст под 1 година на 1 000 живородени.

⁶ Предварителни данни

Методологични бележки

Броят и структурите на населението към края на всяка година се изчисляват на базата на данните от предходната година и данните за естественото и механичното движение на населението през текущата година.

Източник на данните за броя и структурите на населението е Информационна система „Демография“ в Националния статистически институт. Източник на данните за естественото и механичното движение на населението (раждания, умираания, бракове, разводи, вътрешна миграция) е Единната система за гражданска регистрация и административно обслужване на населението. Те се регистрират чрез документите образци ЕСГРАОН - ТДС: съобщение за раждане, съобщение за сключен граждански брак, съобщение за прекратен граждански брак, съобщение за смърт и адресна карта за промяна на настоящ адрес.

Източник на данните за външната миграция са: Единната система за гражданска регистрация и административно обслужване на населението Образец ЕСГРАОН - ТДС: адресна карта за промяна на настоящ адрес; Националната агенция за приходите; Национален осигурителен институт; Министерство на вътрешните работи; Оценки на емиграционните потоци.

Данните за броя на населението и за настъпилите демографски събития в териториален разрез са представени според административно-териториалното устройство на страната към 31.12. на съответната година (населени места, общини, области) и статистически райони по настоящ адрес. Това е адресът, който отговаря на документално заявеното местоживее на лицето.

Възрастта на населението в края на годината е изчислена към 31.12. в навършени години. Възрастта на лицата при настъпване на демографско събитие се изчислява в навършени години въз основа на датата на раждане и датата на съответното събитие, т.е. възрастта, която лицата са достигнали при настъпване на събитието.

При изчисляване на демографските показатели се използва съвкупността на средногодишното население. Средногодишният брой на населението е средна аритметична величина от изчисленото население към края на предходната и края на отчетната година.